

REHABILITACIJA NAŠE ZAJEDNIČKE BAŠTINE

KAMENIJE
KOJE
GOVORI

REHABILITACIJA KAMENIH GRAĐEVINA U
JUNIKU I OBRAZOVNI PROGRAM PO TOM OSNOVU

INTEGRISANI PRISTUP REHABILITACIJI BAŠTINE I UPRAVLJANJU NJOME

Support to the Promotion of Cultural Diversity

Funded
by the European Union
and the Council of Europe

Implemented
by the Council of Europe

UVOD I KONTEKST

Razvoj programa Rehabilitacija kamenih građevina u Juniku i razvoj obrazovnog programa po tom osnovu predstavlja važan pokušaj da se kroz nasleđe i prednosti koje pruža raznolikost osnaže održive zajednice. To je prirodni način na koji lokalne zajednice, zajedno s lokalnim vlastima, mogu da koriste lokalne resurse u procesu vlastitog razvoja.

Program proistiće iz zajedničke programske inicijative EU/SE “Promovisanje kulturne raznolikosti” (PKRK), koja je pokrenuta pošto su ostvareni ciljevi plana za očuvanje nasleđa na zapadu Kosova* 2012. godine. Program se temelji na integrисаном приступу признавању, процени, заштити, уживању и одрживом коришћењу специфичне грађевинске баštine Junika, прелепог пејзажа Moronice i традиционалне практике и обичаја lokalne zajednice.

Sticanje znanja, сvesti i вештина о наслеђу кроз активности које се обављају у склопу Letnjeg kampa, засноване на међуна-

родним standardima i dobroj praksi u rehabilitaciji baštine i na terenskom radu posvećenom kamenim građevinama s lokalnom zajednicom u Juniku predstavljaju суštinski značajne korake na putu ka izgradnji “**zajednice nasleđa**”.

Zahvaljujući zajedničkim naporima svih učesnika, možemo se nadati da će pozitivni primeri razvoja zasnovanog na zajednici moći da se predoče kroz demokratsko учеће zajednica u formulisanju секторске politike i спровођењу планова за заштиту наслеђа, које је признато као потенцијално dragоцен развојни ресурс.

VIZIJA

*Junik kao “**Kameni grad**” – атрактивна destinacija itinerera za turizam наслеђа u periodu od 20 godina na темељу стратегије zajеднице i управљања zajедничком; ono што се нуди јесте природна средина, рекреативне активности i образовни центар за прoučавање камених грађевина.*

* Ovaj naziv ne prejudiciра ставove o статусу i u skladu je sa Rezolucijom SBUN 1244 i mišljenjem MSP-a o proglašenju nezavisnosti Kosova.

CILJEVI

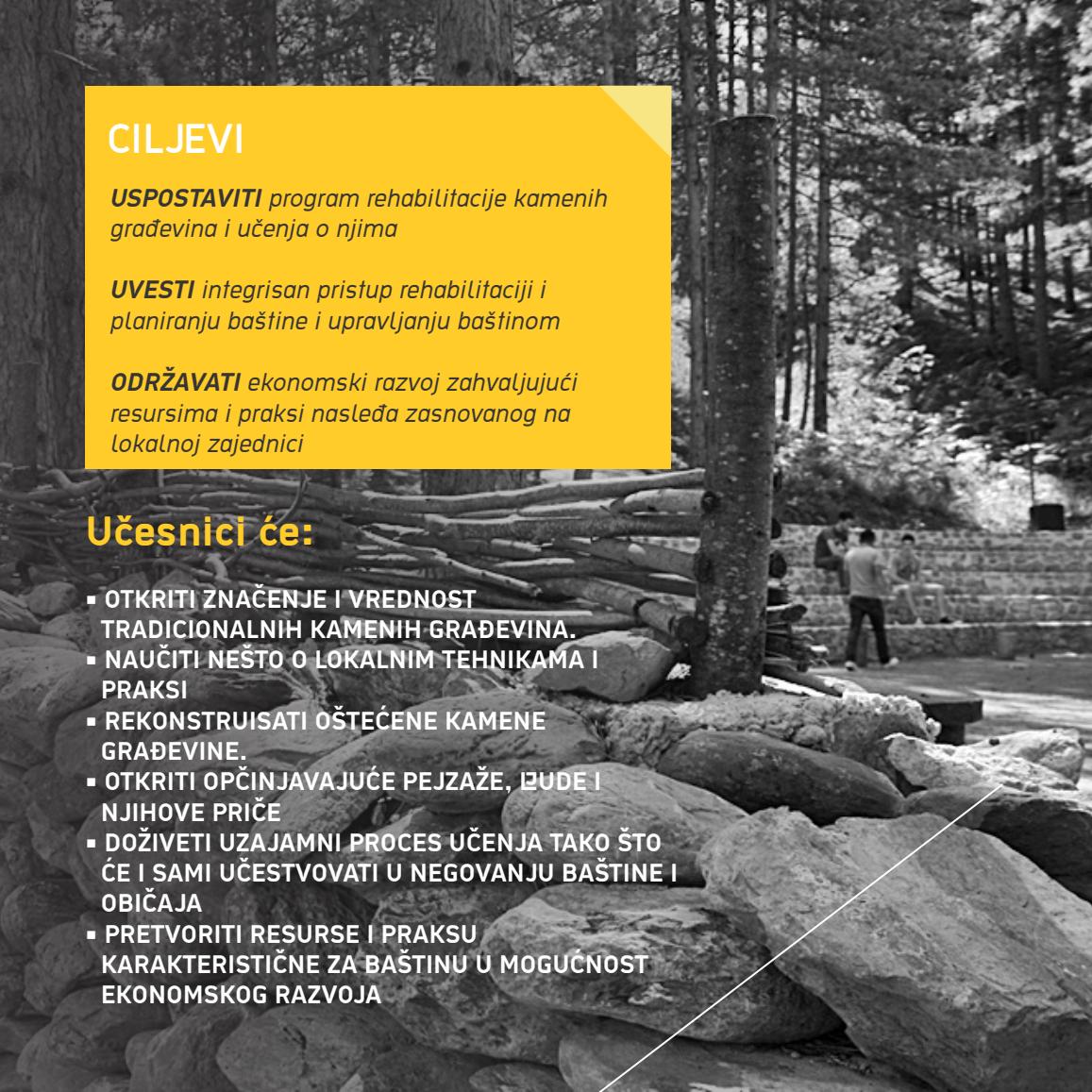
USPOSTAVITI program rehabilitacije kamenih građevina i učenja o njima

UVESTI integriran pristup rehabilitaciji i planiranju baštine i upravljanju baštinom

ODRŽAVATI ekonomski razvoj zahvaljujući resursima i praksi nasleđa zasnovanog na lokalnoj zajednici

Učesnici će:

- OTKRITI ZNAČENJE I VREDNOST TRADICIONALNIH KAMENIH GRAĐEVINA.
- NAUČITI NEŠTO O LOKALNIM TEHNIKAMA I PRAKSI
- REKONSTRUISATI OŠTEĆENE KAMENE GRAĐEVINE.
- OTKRITI OPĆINJAVAĆE PEJZAŽE, ĆUDE I NJIHOVE PRIČE
- DOŽIVETI UZAJAMNI PROCES UČENJA TAKO ŠTO ĆE I SAMI UČESTOVATI U NEGovanju BAŠTINE I OBIČAJA
- PRETVORITI RESURSE I PRAKSU KARAKTERISTIČNE ZA BAŠTINU U MOGUĆNOST EKONOMSKOG RAZVOJA

PROGRAMI

1. OBRAZOVNI PROGRAM

Uzdizanje nivoa svesti učenika osnovne i srednje škole o kamenim građevinama i njihovoj vrednosti za društvo.

2. REHABILITACIJA NALAZIŠTA

Rehabilitacija označenog područja kroz integriran pristup zasnovan na razvijenoj studiji slučaja.

3. PROFESIONALNI RAZVOJ / LETNJI KAMP

Tehničke i praktične mogućnosti za učenje uz rad namenjene lokalnim i međunarodnim mladim profesionalcima, učenicima i studentima i pripadnicima lokalne zajednice.

4. EKONOMSKI RAZVOJ

Razvoj područja namenjenog tržnici, prodavnici suvenira, restoranima/kafeima na načelima društveno odgovorne poslovne prakse u sklopu integrisanog pristupa.

5. ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ PROGRAMA

Obavljanje istraživanja o nematerijalnoj praksi u kulturnom nasleđu, prirodnoj baštini i novim oblastima koje su odabrane u skladu sa opštom vizijom radi projektovanja novih programskih elemenata.

6. KULTURNE AKTIVNOSTI I VIKEND U JUNIKU

Organizacija i koordinacija događaja s učešćem lokalnih i međunarodnih umetnika, izvođača itd.

PRILOZI

Ukupan iznos procenjenih troškova je 240.000 evra, pa stoga svaki prilog za bilo koji navedeni projekat ima veliki značaj. Možete dati prilog opštem programu, a možete odlučiti da odaberete jedan projekat, kojem ćete nameniti svoj prilog. Darodavci i šira javnost će se redovno obaveštavati o opštem programu, a donatorima, koji se opredеле za određene odabrane projekte, će se na njihov zahtev, podnosići posebni izveštaji.

KAKO DATI PRILOG?

Ovaj dokument pruža sažetak ukupnog budžeta.

- Na zahtev se može dobiti detaljna specifikacija Projekta sa svim traženim budžetskim linijama.
- Možete da finansirate jedan mali projekat ili više njih, u skladu sa svojim prioritetima i interesima u dатој oblasti.
- Postoji šest kategorija projekata, odnosno ukupno 50 malih projekata kojima je mogućno dati prilog i svi oni zajedno čine celinu programa, povezani su među sobom, tako da će svaki vaš prilog (bilo u vidu gotovinskih sredstava, bilo u naturi) indirektno pomoći i ostalim kategorijama, zahvaljujući integrисаном pristupu koji se primenjuje u vezi sa ovom inicijativom.
- Vaš potencijalni prilog kapitalnom ulaganju će, takođe pomoći profesionalnom razvoju, ekonomskom razvoju i/ili obrazovnim aktivnostima.
- Iako je ova konkretna inicijativa usredsređena na Junik, metodologija koja se u njoj primenjuje i uticaj koji će, kako se очekuje, imati, prevazilete granice date opštine i samog regiona zapadnog Kosova, pružajući primer ostalim regionima i predstavljajući model razvoja našeg zajedničkog nasleđa.

Vrsta doprinosa

- Aktivnosti/događaji
- Ljudski resursi
- Oprema
- Materijal
- Aktivnosti na razvoju kapaciteta i istraživanju
- Promotivne aktivnosti

UPRAVLJANJE FONDOVIMA

Lokalna organizacija će osnovati fiducijarni fond pod pokroviteljstvom Opštine Junik, međuministarske radne grupe (MMRG) i Grupe za konsultacije sa zajednicom (GKZ) i njime će upravljati uz nadzor koji će obavljati Projekat PKRK I GKZ.

Sve te aktivnosti obavljaće jedna organizacija civilnog društva u tesnoj saradnji sa Opštinom Junik i Regionalnim centrom za kulturno nasleđe. Nadzor će obavljati međuministarska radna grupa (u svom sastavu ima šest ministarstava).

Široj javnosti i svim akterima će se redovno podnositi izveštaji i o poboljšanju Programa i o finansijskom upravljanju.

SAŽETAK BUDŽETA

OBRAZOVNI PROGRAM	5,000.00 €
<ul style="list-style-type: none">▪ Poseta dece kamenim građevinama u Juniku i upoznavanje sa vrednošću i značajem tih građevina▪ Model kamene građevine (kula)▪ Čas likovnog obrazovanja i dečje priredbe inspirisane kulturnom i prirodnom baštini koju su obišli▪ Organizovanje dijaloga i emitovanje dokumentarnih filmova o baštini	
REHABILITACIJA LOKALITETA	156,000.00 €
<ul style="list-style-type: none">▪ Rekonstrukcija tradicionalnih stambenih objekata i kamenih zidova koji ih opasuju u određenom namenskom području▪ Adaptiranje jednog tradicionalnog kamenog građevinskog objekta u kafeteriju ili prodavnici suvenira▪ Oblaganje gipsom i krećenje novih stambenih objekata▪ Postavljanje infrastrukturne opreme i određivanje signature objekata	
PROFESIONALNI RAZVOJ/LETNJI KAMP	23,000.00 €
<ul style="list-style-type: none">▪ Organizacija letnjeg kampa na planini Moronica i upravljanje kampom▪ Interkulturnale aktivnosti učesnika letnjeg kampa i pripadnika lokalne zajednice	
EKONOMSKI RAZVOJ	26,000.00 €
<ul style="list-style-type: none">▪ Razvoj prostora namenjenog pijaci i tržišnim aktivnostima▪ Razvoj pružanja usluge obezbeđivanja noćenja s doručkom▪ Promovisanje lokalnih proizvoda i gastronomskih specijaliteta	
ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ PROGRAMA	23,000.00 €
<ul style="list-style-type: none">▪ Preliminarno istraživanje za područje (područja) u kojima postoji kulturna i prirodna baština koju treba rehbabilитovati▪ Radionice i predavanja o rehabilitaciji kamenih građevina, vrednosti kulturnog nasleđa za društvo i značaju kreativnih industrijskih grana▪ Dokumentovanje prakse (običaja) koji spadaju u nematerijalnu baštinu	
KULTURNE AKTIVNOSTI I VIKEND U JUNIKU	7,000.00 €
<ul style="list-style-type: none">▪ Kulturni itinerer – poseta kulturnim i prirodnim znamenitostima u regionu i upoznavanje s tom baštinom; poseta se organizuje za lokalne i međunarodne učesnike letnjeg kampa▪ Vožnja bicikla / pešačenje u okrugu Junik▪ Kulturno-zabavni događaji▪ Piknik na planini Moronica i sakupljanje šumskog voća	
UKUPNI BUDŽET	240,000.00 €

INICIJATIVA LOKALNE ZAJEDNICE ZA RAZVOJ LOKALNE ZAJEDNICE

www.coe.int/pcdk

Ovaj dokument je urađen u okviru zajedničkog projekta
"EU/SE Podrška promociji kulturne raznolikosti na Kosovu".

Sadržaj ne predstavlja nužno zvaničan stav Evropske unije
i/ili Saveta Evrope.

Support to the Promotion of Cultural Diversity

Funded
by the European Union
and the Council of Europe

COUNCIL OF EUROPE
CONSEIL DE L'EUROPE
Implemented
by the Council of Europe